

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ,
ΕΛΑΦΟΥΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧ. ΑΣΤΙΚΩΝ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Αθήνα, 12-5-2016
Αρ. Πρωτ. : 19392/2175
Σχετ.

Ταχ. Δ/ση : Πατησίων 147
Ταχ. Κώδικας : 11251
FAX : 2108663693
Πληροφορίες : Α. Αρφανάκου
Ι. Κωνσταντίνου

ΠΡΟΣ: ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟ
ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΝΟΜΟΥ
ΑΤΤΙΚΗΣ
Γραφείο Προέδρου
Αντρωσεν 6 και Μωραΐτη 90
Τ.Κ. 115 25 ΑΘΗΝΑ

Τηλέφωνο : 2108668979

ΚΟΙΝ: ΠΙΝΑΚΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Θέμα: Επισημάνσεις/παρατηρήσεις επί της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής

Σχετικά: α. Ο Νόμος 4042/2012 «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων, – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (ΦΕΚ Α 24), όπως ισχύει.

β. Η Απόφαση της Επιτροπής 2011/753/ΕΕ «Περί θεσπίσεως κανόνων και μεθόδων υπολογισμού για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς τους στόχους του άρθρου 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

γ. Η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49 της 15.12.2015 «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/ 25-11-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015».

δ. Το με αρ. πρωτ. οικ. 454/14.04.2016 έγγραφο του Γ.Γ. Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης με θέμα: «Χρηματοδοτικές προτεραιότητες έργων και δράσεων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)».

ε. Το με αρ. πρ. 41850 / 39950/7-10-2015 έγγραφό μας με παρατηρήσεις επί του ΠΕΣΔΑ με το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 8/2015 Απόφαση του ΔΣ του ΕΔΣΝΑ

στ. Το με αρ. πρ. 4183/12.4.2016 έγγραφο του ΕΣΔΝΑ, με το οποίο διαβιβάζεται η υπ' αρ. 1/2016 Απόφαση του ΔΣ του ΕΔΣΝΑ για την 2^η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής καθώς και (σε ηλεκτρονική μορφή) η μελέτη, η σύνοψη και υπόμνημα (αρ. πρωτ. ΔΠΒΕΔΑ 19392/13.4.2016)

Σε συνέχεια του (στ) σχετικού εγγράφου και μετά τη σχετική αξιολόγηση της συνημμένης μελέτης, αρχικά σας επισημαίνουμε ότι το παρόν δεν συνιστά γνωμοδότηση επί του υποβληθέντος ΠΕΣΔΑ, αλλά στοχεύει στη βελτίωση και συμπλήρωσή του.

Κατωτέρω παρουσιάζονται οι πλέον ουσιώδεις κατά την άποψη της υπηρεσίας μας παρατηρήσεις/επισημάνσεις επί του περιεχομένου της μελέτης και επιπλέον οι απόψεις μας για βασικά σημεία του προβλεπόμενου σχεδιασμού, προκειμένου να συμβάλουμε στην αναμόρφωση της μελέτης ώστε αφενός να είναι ξεκάθαρες οι επιλογές έργων και δραστηριοτήτων και αφετέρου να συνάδουν με το νέο ΕΣΔΑ.

A. Στρατηγικές και πολιτικές του ΠΕΣΔΑ

Για τις στρατηγικές και πολιτικές του ΠΕΣΔΑ, κατωτέρω παρατίθενται οι απόψεις μας, επικεντρώνοντας στα ουσιωδέστερα κατά την άποψή μας σημεία του ΠΕΣΔΑ.

1. Περιλαμβάνονται προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.
2. Έχουν εκπονηθεί πενήντα οχτώ (58) Τοπικά Σχεδία Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) (σελ. 99) σε σύνολο εξήντα έξι (66) Δήμων. Δεν φαίνεται αν τα ΤΣΔΑ που έχουν εκπονηθεί έχουν εγκριθεί με αποφάσεις των ΔΣ των οικείων Δήμων. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το σχετικό Υπόμνημα, το οποίο περιλαμβάνεται στην μελέτη, αξιολογήθηκαν μεν τα υποβληθέντα ΤΣΔΑ (ανεξαρτήτως αν έχουν εγκριθεί από τα ΔΣ των Δήμων όπως αναφέρεται στη σελ. 1 του Υπομνήματος), αποτυπώνονται τα βασικά σημεία αυτών καθώς και τα συμπεράσματα της Ομάδας Έργου (ΟΕ), παρατίθενται σε πίνακες τα προτεινόμενα έργα και δραστηριότητες ανά ΤΣΔΑ, όμως δεν είναι σαφές αν αυτά έχουν ενσωματωθεί, μετά από αξιολόγηση, στο υποβληθέν ΠΕΣΔΑ. Επιπλέον έργα όπως υπερτοπικά πράσινα σημεία κλπ που προκύπτουν από την ενσωμάτωση των ΤΣΔΑ με γνώμονα τις ανάγκες σε επίπεδο Περιφέρειας, δεν έχουν επιλυθεί στο παρόν ΠΕΣΔΑ.
3. Δίνεται προτεραιότητα στη διαλογή στη πηγή και έμφαση στη δημιουργία δικτύου πράσινων σημείων και ΚΑΕΔΙΣΠ. Προβλέπεται τουλάχιστον ένα Πράσινο Σημείο ανά Δήμο, ενώ στους μεγάλους Δήμους θα εξετασθεί η δυνατότητα καθιέρωσης Πράσινων Σημείων ανά Δημοτικό Διαμέρισμα (σελ. 51).
4. Στην στρατηγική και πολιτικές του ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνεται και η καθιέρωση χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών (σελ. 25) σε 4 ρεύματα, χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό και επιπλέον των βιοαποβλήτων. Προβλέπεται επιπλέον ενίσχυση της χωριστής συλλογής του έντυπου χαρτιού μέσω νέου ΣΕΔ, ή προγραμμάτων των Δήμων και των Πράσινων Σημείων (σελ. 44) καθώς και την ανάπτυξη του προγράμματος του ΕΔΣΝΑ «Κάντο και Εσύ».
5. Προβλέπεται η ανάπτυξη εγκαταστάσεων επεξεργασίας συμμεικτων με συνολική δυναμικότητα 900.000 t.

Ειδικότερα (σελ. 52):

- μία ή δύο μονάδες επεξεργασίας συμμεικτων στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών συνολικής δυναμικότητας 260.000 t. Οι μονάδες θα χωροθετηθούν κατά προτεραιότητα σε ήδη αδειοδοτημένους χώρους για την κατασκευή ΣΜΑ. Επισημαίνεται ότι η πρόταση δεν είναι πλήρως τεκμηριωμένη ως προς τις δυναμικότητες κάθε εγκατάστασης (αν είναι δύο) και δεν διαφαίνεται αν έχει εξετασθεί η δυνατότητα χωροθέτησης και έγκρισης Π.Ο για την /τις εν λόγω εγκαταστάσεις (έργα Α1 ή Α2 κατηγορίας).
- μία μονάδα στη Ν. Αττική δυναμικότητας 150.000 t.
- μία μονάδα στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιά δυναμικότητας 180.000 t. Η

μονάδα θα χωροθετηθεί κατά προτεραιότητα σε ήδη αδειοδοτημένο χώρο για την κατασκευή κεντρικού ΣΜΑ.

- μία μονάδα στη Βόρειο Ανατολική Αττική δυναμικότητας ως 60.000 t που προορίζεται στην ΟΕΔΑ ΒΑ Αττικής.
- αναβάθμιση και επέκταση της δυναμικότητας του ΕΜΑΚ Λιουσίων στους 350.000 t (100.000 t χωριστά συλλεγόμενα Βιοαπόβλητα).

Οι παραπάνω μονάδες χωροθετούνται ανεξάρτητα από τους χώρους τελικής διάθεσης.

6. Για την επεξεργασία προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων προβλέπεται:

α) η μετατροπή της μιας εκ των τριών γραμμών επεξεργασίας του ΕΜΑΚ σε γραμμή επεξεργασίας ΒΑ δυναμικότητας 100.000 t.

- η ενσωμάτωση στο ΠΕΣΔΑ των μονάδων επεξεργασίας βιοαποβλήτων από ΔοΠ που προβλέπονται στα ΤΔΣΑ.

- σε πρώτη φάση υλοποιούνται μονάδες για τη συνδιαχείριση των οργανικών αποβλήτων με τα γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα και συγκεκριμένα: στο Δ. Μεγαρέων δυναμικότητας 10.000 t και στην Β. Ανατολική Αττική (ΟΕΔΑ) δυναμικότητας 20.000 t ως τμήμα της ΜΕΑ (σελ. 43).

- σε δεύτερη φάση αναπτύσσεται το πλήρες δίκτυο μονάδων για την από κοινού εξυπηρέτηση των αναγκών όμορων Δήμων, μετά από «επεξεργασία των διαπιστωθέντων αναγκών και των προταθέντων μονάδων από τα ΤΣΔ σε εξειδικευμένες προς τούτο εγκαταστάσεις ή σε λειτουργική συνάφεια με τις προβλεπόμενες Μονάδες Επεξεργασίας Σύμμικτων Απορριμμάτων» (σελ. 44).

- προβλέπεται η επανεξέταση της σκοπιμότητας και επανασχεδιασμός της λειτουργίας των υφιστάμενων και υπό κατασκευή ΣΜΑ, καθώς και των προταθέντων από τα ΤΣΔΑ, με γνώμονα την τοπικότητα και τη μείωση της δυναμικότητάς τους στο πλαίσιο του ΠΕΣΔΑ και σε συνάφεια με τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας σύμμικτων.

7. Η ανάκτηση ενέργειας προβλέπεται ως συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης.

8. Αναφορικά με την διάθεση αποβλήτων, η πολιτική του ΠΕΣΔΑ είναι να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί το 2020 σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των ΑΣΑ.

Ειδικότερα και ως προς τη δημιουργία νέων ΧΥΤΥ, για την κάλυψη μεσομακροπρόθεσμων αναγκών (20ετίας) ιεραρχούνται κριτήρια καταλληλότητας κατά προτεραιότητα σε εξοφλημένα ανενεργά λατομεία – μεταλλεία (σελ. 53).

Προβλέπεται για την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων αναγκών η αξιοποίηση των δυνατοτήτων στο ΧΥΤ Φυλής ή / και αξιοποίηση θέσεων που έχουν έχει ήδη εγκριθεί η καταλληλότητά τους ως ΧΥΤ (ν. 3164/2003). Δρομολογείται επίσης το οριστικό κλείσιμο το ΧΥΤ Φυλής με την άμεση εκπόνηση σχεδίου αποκατάστασης αυτού. Τέλος προβλέπεται κατασκευή ΧΥΤΥ 2^{ης} ΔΕ. Δεν αποσαφηνίζεται ο αριθμός και οι δυναμικότητες των ΧΥΤ.

Β. Στόχοι του ΠΕΣΔΑ σε σχέση με το ΕΣΔΑ

Οι ποσοτικοί στόχοι της υποβληθείσας μελέτης ΠΕΣΔΑ συνάδουν με τους στόχους του ΕΣΔΑ για το 2020, σύμφωνα με τα στοιχεία για την παραγωγή των ΑΣΑ που περιλαμβάνονται στη μελέτη.

Ειδικότερα:

- ✓ Χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών – βιοαποβλήτων: 52,6% έναντι 50% προβλεπόμενου στο ΕΣΔΑ.

- ✓ Διάθεση του υπολείμματος επεξεργασίας σε ΧΥΤΥ 22% περίπου έναντι 26% προβλεπόμενου στο ΕΣΔΑ.
- ✓ Χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων: 40% (επί των παραγομένων βιοαποβλήτων) έναντι 40% προβλεπόμενου στο ΕΣΔΑ.
- ✓ Τα υπολειπόμενα σύμμεκτα που προωθούνται σε μονάδες επεξεργασίας σύμμεκτων 47% περίπου των ΑΣΑ έναντι του προβλεπόμενου στο ΕΣΔΑ 50%.
- ✓ Η Ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασίας περίπου 80% (σελ. 50) αντίστοιχο με το προβλεπόμενο στο ΕΣΔΑ. Σημειώνεται ότι υπάρχει διαφοροποίηση ως προς τον στόχο των πλαστικών (75%) έναντι του αντίστοιχου που προβλέπεται στο ΕΣΔΑ (70%), σύμφωνα όμως με τα στοιχεία του ΕΣΔΑ το πλαστικό συσκευασίας συμμετέχει κατά 24% στα υλικά συσκευασίας έναντι ποσοστού 38% αντίστοιχα στο ΠΕΣΔΑ.
- ✓ Ανακύκλωση Αποβλήτων Υλικών (χαρτί, γυαλί, πλαστικά, μέταλλα) 75% περίπου (σελ. 50) αντίστοιχο με το προβλεπόμενο στο ΕΣΔΑ. Σημειώνεται ότι υπάρχει διαφοροποίηση ως προς τους επιμέρους στόχους για κάποια απόβλητα υλικά (ενδεικτικά γυαλί 70 % στο ΠΕΣΔΑ έναντι 81 % στο ΕΣΔΑ). Για τα εν λόγω υλικά υπάρχει όμως και σχετική απόκλιση το ποσοστού συμμετοχής τους στο σύνολο των ΑΣΑ, έναντι του αντίστοιχου ποσοστού που αναφέρεται στο ΕΣΔΑ.
- ✓ Σε ότι αφορά τα ΒΑΑ, υιοθετείται υψηλότερος στόχος έκτροπής από τον προβλεπόμενο στην ΚΥΑ 29407/3508/2002, δεδομένου ότι συνάδει γενικότερα με τους στόχους ανακύκλωσης που τίθενται στο υποβληθέν ΠΕΣΔΑ.

Γ. Οικονομική αποτίμηση του ΠΕΣΔΑ – χρηματοδοτικά εργαλεία – διαθέσιμοι πόροι.

Το έπενδυτικό κόστος υλοποίησης των δράσεων του ΠΕΣΔΑ εκτιμάται σε 408 εκατομ. ευρώ (σελ. 92). Οι απαιτούμενοι πόροι για την υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ, όπως αναφέρεται, είναι δυνατόν να προέλθουν από το σύνολο των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων (κεντρικοί, περιφερειακοί, τοπικοί).

Σημειώνεται ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το (δ) σχετικό έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Δ. Ειδικότερες παρατηρήσεις

1. Αναφορικά με τα προτεινόμενα μέτρα και δράσεις στο ΠΕΣΔΑ, προκειμένου να επιτευχθούν ο σκοπός και οι στόχοι του στη βάση των προαναφερόμενων κείμενων, ως μια ουσιώδους σημασίας παρατήρηση κατά την Υπηρεσία μας (σχετ. ε) ήταν η αναγκαιότητα της εξειδίκευσης αυτών. Με βάση τα στοιχεία της συμπληρωματικής μελέτης προκύπτουν τα ακόλουθα:

α. Γενικά εξειδικεύεται το πλήθος και η δυναμικότητα των μονάδων επεξεργασίας σύμμεκτων, εκτός από τον Κεντρικό Τομέα Αθηνών, όπως αναφέρεται στην παραγρ. Α5 του παρόντος.

β. Προβλέπεται το πλήθος και οι δυναμικότητες των εγκαταστάσεων επεξεργασίας βιοαποβλήτων για την «πρώτη φάση» του ΠΕΣΔΑ, όπως αναφέρεται στην παραγρ. Α.6 του παρόντος, ενώ δεν υπάρχει σχετική εξειδίκευση για το πλήρες δίκτυο το οποίο αφορά στην δεύτερη φάση, και θα προέλθει από την αξιολόγηση των ΤΣΔΑ. Σημειώνεται ότι, στη βάση των προβλεπόμενων δυναμικότητων των εγκαταστάσεων (Α' φάση) από τους 330.000 t περίπου

των βιοαποβλήτων που χρήζουν επεξεργασίας, με βάση το στόχο συλλογής αυτών (40%), δύνανται να επεξεργάζονται οι 130.000 t περίπου.

γ. Υπάρχει μια γενική αναφορά για το προβλεπόμενο δίκτυο χώρων υγειονομικής ταφής, δεν αποτυπώνεται ούτε το πλήθος ούτε η δυναμικότητα αυτών και δεδομένου ότι, όπως φαίνεται, δρομολογείται το οριστικό κλείσιμο του ΧΥΤ Φυλής, δεν διαφαίνεται πως θα εξυπηρετηθεί η Περιφέρεια για την διάθεση των συμμείκτων. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις είναι υπερτοπικού - διαδημοτικού χαρακτήρα ως εκ τούτου θα έπρεπε να προσδιορίζονται στο ΠΕΣΔΑ, όπως άλλωστε είχαμε επισημάνει στο (ε) σχετικό.

δ. Δεν εξειδικεύεται το δίκτυο των ΣΜΑ, το οποίο προβλέπεται να επανεξετασθεί.

ε. Προβλέπεται η ανάπτυξη δικτύου Πράσινων Σημείων, ενός τουλάχιστον ανά Δήμο, όμως αποτελεί αντικείμενο περαιτέρω εξέτασης η υλοποίηση υπερτοπικών ή/ και περισσότερων πράσινων σημείων στους μεγάλους Δήμους.

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, η εξειδίκευση των μέτρων και δράσεων κρίνεται μερική, με συνέπεια να μην δίνεται σαφής εικόνα της συνολικής διαχείρισης των ΑΣΑ στην Περιφέρεια. Αυτό έχει ως επακόλουθο, εκτός των άλλων, την δυσκολία προσέγγισης του συνολικού κόστους διαχείρισης.

2. Ενώ, στις πολιτικές του ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνεται και η καθιέρωση χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών σε 4 ρεύματα, χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό, στη σελ. 51 της απόφασης αναφέρεται, και ειδικότερα για τα υλικά συσκευασίας, η καθιέρωση χωριστής συλλογής τριών τουλάχιστον ρευμάτων (χαρτί, γυαλί, λοιπά ανακυκλώσιμα συσκευασιών) στη Περιφέρεια Αττικής. Σημειώνεται ότι στο ΕΣΔΑ προβλέπεται η χωριστή συλλογή και η καθιέρωση τεσσάρων ρευμάτων αποβλήτων υλικών.

3. Οι ποσοτικοί στόχοι για τα απόβλητα συσκευασίας που αναγράφονται στη σελ.45 δεν αποτελούν στόχους του ΕΣΔΑ.

4. Ο συντελεστής παραγωγής ΑΣΑ ανά κάτοικο είναι υψηλός (550kg/κάτοικο/έτος το 2011 ενώ προβλέπεται να μειωθεί σε 497 kg/κάτοικο το 2020). Παρατηρείται μια μείωση μέχρι το 2013 και μετά αυξάνεται και σταθεροποιείται μεταξύ 2015 και 2020 σε 497 kg/κάτοικο. Επομένως δεν αποτυπώνει το αποτέλεσμα εφαρμογής προγραμμάτων πρόληψης και δεν συνάδει με την στρατηγική επιλογή του ΠΕΣΔΑ ότι το έτος 2020 η κατά κεφαλή παραγωγή θα πρέπει να έχει μειωθεί σημαντικά (σελ. 24).

5. Τα Πράσινα Σημεία δεν κρίνεται δόκιμο να συγκεντρώνουν ΑΕΚΚ (σελ. 51)

6. Στη σελ. 30 αναφέρεται ότι «περαιτέρω εξειδίκευση του Σχεδίου Πρόληψης θα υλοποιηθεί μετά την θέσπιση του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης». Επισημαίνεται ότι το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων εγκρίθηκε με την (γ) σχετική ΠΥΣ.

7. Για τα γεωργοκτηνοτροφικά αναγράφεται ότι γίνεται αναγωγή των ποσοτήτων του ΕΣΔΑ σε επίπεδο Περιφέρειας Αττικής (σελ. 80), που κρίνεται ότι δεν είναι δόκιμο. Να διευκρινιστεί.

8. Σε ότι αφορά στα Βιομηχανικά Απόβλητα επισημαίνονται τα ακόλουθα:

✓ Στον πίνακα 16 της σελ. 62 αναφέρεται ότι η προβλεπόμενη παραγωγή βιομηχανικών αποβλήτων το 2020 ανέρχεται σε 625.900t, με αναγωγή των στοιχείων του ΕΣΔΑ για την Περιφέρεια Αττικής, το οποίο όπως ήδη είχε επισημανθεί με το (ε) σχετ. δεν συνιστά ορθή προσέγγιση. Ωστόσο στον πίνακα 17 της σελ. 66 όπου και αναφέρονται οι στόχοι για τα βιομηχανικά απόβλητα, το σύνολο των βιομηχανικών αποβλήτων ανέρχεται σε 1.017.400t, το οποίο δεν φαίνεται πως προκύπτει.

✓ Για την διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων τίθεται ως βασική προϋπόθεση και «η επιδίωξη κατά το δυνατό της αυτάρκειας της χώρας σε δίκτυο διάθεσης ΒΑ

λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη ειδικών εγκαταστάσεων για ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων» η οποία όμως αφορά εθνικό επίπεδο.

✓ Η περιγραφή της δράσης (σελ. 79) για το «δίκτυο διάθεσης αμιαντούχων αποβλήτων» ότι αφορά στη διαμόρφωση δικτύου διάθεσης αμιαντούχων αποβλήτων κατά προτεραιότητα μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων ιδιωτικών ΧΥΤΕΑ, κρίνεται ως γενική και χρήζει αποσαφήνισης.

✓ Για την υλοποίηση των προϋποθέσεων και επιδιώξεων για την ολοκληρωμένη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων, απαιτείται, όπως αναφέρεται (σελ. 65) η δημιουργία μόνιμης δομής συνεργασίας ΕΣΔΝΑ, παραγωγών, επιχειρήσεων διαχείρισης, ενώ στη σελ. 67 αναφέρεται η κατασκευή ΧΥΤ επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων για την κάλυψη των αναγκών της Περιφέρειας Αττικής σε υψηλής καταλληλότητας εξαντλημένο λατομείο – μεταλλείο, που θα προκύψει από μελέτη. Δεν προβλέπεται η δυναμικότητα του χώρου, η οποία θα προσδιοριστεί, όπως αναφέρεται, μετά από διερεύνηση σε βάθος της υφιστάμενης κατάστασης και των αναγκών. Σημειώνεται ότι η υλοποίηση του δικτύου τελικής διάθεσης βιομηχανικών αποβλήτων, όπως και της δημιουργίας δομής συνεργασίας ΕΣΔΝΑ παραγωγών, επιχειρήσεων διαχείρισης τοποθετούνται χρονολογικά στις μεσοπρόθεμες δράσεις (σελ. 72).

✓ Για τα μη επικινδύνα βιομηχανικά απόβλητα (αυτά που είναι συμβατά ή προσομοιάζουν με τα αστικά), προτείνεται, εκτός των άλλων, η διάθεσή τους στο νέο δίκτυο ΧΥΤ αστικών, το οποίο όμως όπως έχει ήδη αναφερθεί δεν αποτυπώνεται στο υποβληθέν ΠΕΣΔΑ.

Με βάση τις προαναφερόμενες παρατηρήσεις, το σχέδιο διαχείρισης βιομηχανικών αποβλήτων της Περιφέρειας κρίνεται ως αόριστο.

9. Ως βραχυπρόθεσμες δράσεις αναφέρονται αυτές που τοποθετούνται χρονικά εντός του 2015 – 2016. Δεδομένης της ημερομηνίας κατάθεσης του φακέλου, θα πρέπει να αναπροσαρμοσθούν οι χρονικές περιοδοί υλοποίησης.

10. Η μελέτη σχεδιασμού δικτύου νέων χώρων διάθεσης υπολειμμάτων εντάσσεται στις βραχυπρόθεσμες δράσεις, το ίδιο και η υλοποίηση των υποδομών δικτύου νέων ΧΥΤ, που κρίνεται ως μη ρεαλιστικό (σελ. 57).

11. Δεν συνάδουν ακριβώς τα στοιχεία των πινάκων 24 και 25 για την παραγωγή ΑΕΚΚ (σελ. 76 και 77). Να διευκρινιστεί.

12. Ως ειδικότερες, επισημάνσεις επαναλαμβάνονται οι αναφερόμενες στο (ε) σχετικό έγγραφο της Υπηρεσίας μας και συγκεκριμένα:

✓ Αναφορικά με τη διαχείριση της λύσης επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το ΕΣΔΑ, προβλέπεται η εξυπηρέτηση από ΕΕΛ μητροπολιτικών περιοχών μόνο γεωτονικών ΕΕΛ αστικών λυμάτων και όχι βιομηχανικών και τουριστικών μονάδων σε αντίθεση με τα αναφερόμενα στο ΠΕΣΔΑ.

✓ Δεν υπάρχει εκτίμηση για ΑΕΚΚ προερχόμενα από την υλοποίηση μεγάλων δημοσίων έργων, αναφορικά με τις ποσότητες και την διαχείριση αυτών.

✓ Δεν περιλαμβάνεται αναφορά για τη διαχείριση της τέφρας της μονάδας αποτέφρωσης ΕΑΥΜ του ΕΔΣΝΑ.

✓ Δεν διαφαίνεται ο τρόπος συμβολής της Περιφέρειας για εξεύρεση χώρου επεξεργασίας και διάθεσης επικινδύνων και μη επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, το υποβληθέν ΠΕΣΔΑ συνάδει μεν με τις κατευθύνσεις και τους στόχους του ΕΣΔΑ, δεν είναι όμως προσαρμοσμένο στις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μας, όπως αυτές αιτιολογήθηκαν στο (ε) σχετικό έγγραφο, και εξακολουθεί να εμπεριέχει ασάφειες και αοριστίες.

Η μελέτη του ΠΕΣΔΑ επομένως, χρήζει συμπλήρωσης – τροποποίησης. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι ως άνω παρατηρήσεις.

**Η
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

Χ. ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Γ. ΜΠΕΤΣΧΑΒΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. Γενικής Γραμματέως ΥΠΕΝ
2. Γρ. Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής
3. Δ/ση ΠΒΕΔΑ
4. Τμήμα ΔΑΒΣΑ (Φ 31)
5. Χρον. Αρχείο
6. Ι. Μαχαίρας
7. Α. Αρφανάκου
8. Ι. Κωνσταντίνου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
  - α) Γραφείο Υπουργού, Μεσογείων 119, 11526, Αθήνα
  - β) Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού, Μεσογείων 119, 115 26, Αθήνα
  - γ) Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, Λ. Αλεξάνδρας 11, 114 73, Αθήνα
2. Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης
  - α) Γρ. Υπουργού, Σταδίου 27, 10183, Αθήνα
  - β) Γρ. Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων,
Ευαγγελιστρίας 2, 10563, Αθήνα
  - γ) Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
Ευαγγελιστρίας 2, 10563, Αθήνα